

МЕДИА МОНИТОРИНГ

25 МАРТ 2024 г.

Член на:

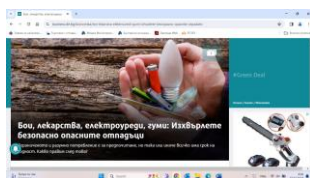

Източник: ДИР

Заглавие: Бои, лекарства, електроуреди, гуми: Изхвърлете безопасно опасните отпадъци

Ограниченото и разумно потребление е за предпочитане, но така или иначе всичко има срок на годност. Какво правим след това?

Линк: <https://business.dir.bg/ikonomika/boi-lekarstva-elektrouredi-gumi-izhvarlete-bezopasno-opasnite-otpadatsi>

Текст: Перални машини, лекарства с изтекъл срок, счупени мебели, скъсани дрехи и старо спално бельо... Ако човек си направи дневник на това, което изхвърля, би си дал тъжна равносметка за огромната диря отпадъци, която оставя след себе си.

Разделното изхвърляне на битовите отпадъци и плащането на съответната такса не е всичко, което можем да направим по отношение на отговорността ни срещу замърсяването на природата. Държавните политики в посока намаляване екологичните щети и ограничаване на потреблението са все още плахи, а

резултатите са с по-забавен във времето резултат. Докато тежат програми за саниране, изграждане на депозитна система за пластмасови бутилки по примера на европейски държави, а банките създават все повече инструменти за финансиране на "зелени" и устойчиви бизнеси, гражданите също могат да помогнат за ограничаване на замърсяванията, както и да потребяват по-малко - електроенергия, текстил, nereциклируеми материали.

Поглеждаме към отпадъците, които "не са добре дошли" в общите контейнери за смет.

Текстил и обувки

Един от големите замърсители в 21 век е текстилната индустрия, а най-набеждавана е т. нар. "бърза мода".

По данни на National Geographic между 2000 г. и 2014 г. производството на облекло се е удвоило, а потребителите са започнали да купуват с 60% повече дрехи и да ги носят два пъти по-кратко време. Според Европейската агенция за околна среда през 2020 г. средното потребление на текстилни продукти от само един човек в ЕС е изисквало 400 кв. м. земя, 9 куб. м. вода, 391 кг суровини и е причинило еквивалента на 270 кг емисии CO₂. За да се направи една памучна тениска, са необходими около 2700 л прясна вода.

Ежегодно всеки европейец употребява почти 26 кг текстил и изхвърля около 11 кг., но по-малко от половината от непотребните дрехи се събират за ново използване и рециклиране, а само 1% се превръщат в нови дрехи.

Един от начините донякъде да поправим това е купуването на по-малко дрехи, но с по-добро качество и по-устойчиви материи. Сред най-устойчивите е памукът, за чието отглеждане се използват най-малко ресурси и след това чистата материя се разгражда за от 2 до 5 месеца. Ленът пък се разгражда за до две седмици и е устойчив като материя, но производството му е по-ресурсоемко, отколкото това на памука. Найлоновата материя, например, се разгражда за 30-40 г., полиестерът - от 20 до 200 г., спандексът и пайетите - никога.

Ако говорим за обувки, то гумата например се разгражда в продължение на повече от 50 години, а един чифт обичайно се носи само един сезон, в най-добрия случай - два до три.

Вариант е да се търсят начини за повторна употреба на дрехите. Има десетки групи във Facebook, в които стари, но запазени дрехи могат да се даряват, както и кампании за препродажба като тази на Remixshop. Непотребни дрехи могат да се върнат и в магазините на H&M, срещу което да получите за отстъпка за покупка. Особено популярна сред майките на малки деца е и размяната на дрехи, макар и това да е до определена възраст на детето.

Най-удачно е обаче, ако все пак сте решени, че трябва непременно да изхвърлите текстилен продукт, да го направите в съответните контейнери, каквито има на все повече места в страната.

Контейнерите на БЧК за текстил например много отдавна не са само в София, Пловдив, Варна и Бургас. Такива има и в Стара Загора, Перник, Асеновград, Велико Търново, Габрово, Севлиево, Пазарджик, Шумен, Първомай, Куклен,

Съединение, Ловеч, Плевен, Благоевград, Дупница и още редица по-малки населени места. Може да видите тук всички адреси.

Събраните в тях продукти периодично се извозват до специализирана фабрика за сортиране, където при необходимост се преработват или се подготвят за повторно оползотворяване. За всеки събран килограм текстил от контейнерите се отчисляват средства за фондовете на БЧК. Друга част от текстилните изделия, които са годни за използване отново, се изнасят за страни в Африка, Централна Америка, Близкия Изток и др. Останалите изделия, които не са годни за употреба по първоначалното им предназначение, се преработват и рециклират в България или фабрики в други държави, като от тях се създават продукти като почистващи кърпи, тапицерии за автомобилната промишленост, топлоизолации, пълнеж на матраци, мебели, боксови круши и много други продукти.

Не само БЧК има контейнери за текстил. Редица частни оператори разполагат все повече контейнери в много градове у нас, като някои допускат изхвърлянето и на обувки, както е в случая на TechCycle, които работят със съответните общини за позиционирането на контейнери.

Отговорността на фирмите е да поддържат контейнерите, да събират дрехите и обувките, да ги продават на сортиращи предприятия, където се разпределят според качеството и след това пътят им е подобен на този, който имат дарените в БЧК.

Важно е да се отбележи, че изхвърлянето на определеното за това място също не е панацея. National Geographic алармира наскоро, че изнасяните за т. нар. Трети свят дрехи превръщат пустинята Атакама в "гробнище на бързата мода". И се връщаме към казаното по-горе, че ключът е в умереното потребление и използването на по-качествени и устойчиви материали.

Лекарства с изтекъл срок на годност и опасни битови отпадъци

Ако при дрехите и обувките можем да намалим потреблението съзнателно, то при лекарствата това е по-трудно. Ако за едно дете на около 6 г. от 20-милилитрово шишенце инхалторен разтвор за бронхити, например, се използват средно 5 мл в рамките на една инфекция, останала част след месец се превръща в опасна отрова. Веднъж разтворен антибиотик на прах, макар и недоизползван, след края на лечението също е негоден за повторна употреба заради кратката си трайност.

Изхвърлянето на подобни продукти на места като контейнери, канализация и прочие, могат да доведат до големи вреди на хора, животни и заобикалящата ни природа. Когато лекарство с изтекъл срок на годност попадне в канализацията (чрез мивката, тоалетната и др.), не винаги пречиствателните съоръжения успяват да го филтрират. Следователно, то попада в почвата, а подпочвените реки отвеждат замърсената вода до различни водоеми с богата флора и фауна, която бива отровена.

У нас оперират фирми, които биха се погрижили безвъзмездно за унищожаването на лекарства с изтекъл срок и битова химия. Най-краткият път за намирането им е Google. Част от тях събират отпадъци безвъзмездно, други организират мобилни пунктове и могат да ги вземат от дома ви, трети дори плащат за това да им ги предадете.

Столичната община също оперира с фирми, които организират мобилни пунктове. В опасните отпадъци влизат и битовата химия - лакове, бои и т.н. Гражданите могат да заявят домашно посещение, за да предадат отпадъците. В този случай след набиране на определен брой заявки, специализирано транспортно средство посещава адрес и събира опасния отпадък. Доскоро инспекторатът работеше с "Бал Бок", а всеки момент се очаква на сайта да бъде обявен и графикът за работата през настоящата пролетна кампания, обясниха за Dir.bg от Столичния инспекторат.

На сайта си Столичният инспекторат също обявява фирмите, с които работи по извозването на събирането на различни потоци отпадъци, в това число и стара електротехника, едрогабаритни строителни отпадъци, обработени моторни масла, гуми.

Вариант е да върнете лекарства с изтекъл срок на годност и в най-близката аптека "Нота Бене". Най-добре да се обадите предварително на обявените телефони, за да се уверите, че биха ги приели.

За живачни термометри използвайте услугите на Мобилен събирателен пункт.

В заключение: повече от 300 милиона тона химикали са употребени в ЕС през 2018 г., като повече от две трети от това количество са били химикали, класифицирани като опасни за здравето, според Евростат. Над 20 000 отделни химични вещества са регистрирани в ЕС съгласно Регламента за регистрация, оценка, разрешаване и ограничаване на химикали (REACH). Тъй като тези цифри продължават да нарастват, все по-трудно е да се направи оценка на всички въздействия на химикалите върху нашето здраве и околната среда за всеки отделен случай. Затова изхвърляйте ги отговорно, дори да ви коства известна реорганизация.

Стари мебели и строителни материали

Обемни или едрогабаритни отпадъци (ЕГО) са битовите отпадъци, образувани от домакинствата, които, поради своите размери и тегло не могат да се поставят в контейнерите за битови отпадъци и създават затруднения при товаренето им. Такива например са дивани, фотьойли, шкафове, маси, дървена дограма, плоскости, столове и др.

Строителните отпадъци, образувани от малки ремонти в домакинствата, обичайно са тоалетни чинии, фаянсови и керамични изделия, керемиди, тухли и др.

В крайградските райони на София обемни отпадъци и чували със строителни отпадъци от домакинствата се поставят разделени по видове на определените места в районите. Гражданите трябва да се съобразяват с графика за събирането им в съответния район. Събирането им се извършва със специализирана техника на фирмата изпълнител по дейност "Чистота" в района и разделно се транспортират до депо "Враждебна" или друго съоръжение, определено от кмета на Столична община.

В централните райони обемни отпадъци и чували със строителни отпадъци от домакинствата се изхвърлят до контейнерите за битови отпадъци, съобразено с графика за събирането им в съответния район.

При изхвърлянето на отпадъците е забранено смесването на обемни отпадъци с битови, зелени, строителни, електронно и електрическо оборудване и отпадъци от опаковки.

Когато в домакинствата се извършват големи строителни ремонти, лицата са длъжни да ги събират в наети от тях специализирани контейнери и да ги предават на лица, притежаващи документ, издаден по реда на Закона за управление на отпадъците. Забранено е разпиляването на отпадъците и замърсяване на места за обществено ползване.

Графиците за събиране на едрогабаритни и строителни отпадъци в София по райони може да намерите тук, а тук ще намерите повече за различните потоци отпадъци, включително хартия, текстил, хранителни отпадъци, електроника и т.н.

За страната важи същото правило - следете сайтовете на съответната община. Повечето работят с конкретни фирми за събиране, извозване и унищожаване на стари мебели и строителни материали. Понякога обаче може да се наложи сами да свалите старите мебели от висок етаж, тъй като не всяка община разполага с ресурс да организира и това.

Електроуреди, батерии, акумулатори, крушки

За батериите е добре известно, че попадането им в общите потоци отпадъци е крайно опасно. И тук е добре изборът да пада върху батерии, които не са за еднократна употреба, а се зареждат. И техният живот обаче не е вечен и също се стига до тяхното изхвърляне. Ако трябва да избирате между оловно-киселинни, литиево-йонни, цинково-въглеродни или натриево-йонните, най-щадящият за природата вариант са последните. Те са енергийно плътни, незапалими и работят добре при по-ниски температури, а натрият е евтин и изобилен в природата.

Наред с модернизиранието на правилата за производството на батерии, е нужна и отговорност при унищожаването им.

Според наредба на Министерството на околната среда и водите, негодните батерии и акумулатори трябва да се събират в специално предвидени за целта контейнери, като се забранява смесването им с другия боклук. Производителите и вносителите на батерии и акумулатори пък трябва да осигурят разделното им събиране и където е възможно - преработване на пусканите на пазара от тях продукти.

По-големите магазини за техника, както и магазините на мобилните оператори са предвидили специални контейнери, където можете да изхвърлите опасните и вредни батерии. Попитайте на място как можете да го сторите безопасно.

Освен това, различни общини и неправителствени организации провеждат периодично кампании, които имат за цел да ви отърват от старите и ненужни батерии и акумулатори.

За най-малките батерии решението е лесно, тъй като в почти всеки втори търговски обект има места за събирането им. Може да видите и пунктовете, организирани от "Екобатери" и Столична община.

Негодни батерии от електронни устройства можете да занесете и в местата за поправка на компютри и лаптопи.

Големите вериги за техника също предлагат за много от артикулите си специална услуга - купувате нова пералня, например, а служителите на фирмата идват и прибират старата. Освен че това спестява много усилия и нерви, някои магазини предлагат и отстъпка в цената. Големите вериги за техника, които разполагат със собствен паркинг, поставят на него големи контейнери, в които можете да изхвърлите стари и ненужни домакински уреди.

Можете да намерите в интернет и редица фирми, които идват на адрес и безвъзмездно прибират старите електроуреди.

Към електричеството и електронното оборудване и техника по закон спадат и лампи и крушки, така че изхвърлянето им може да се осъществи на същите места, откъдето се купуват - магазини за осветление и техника.

Гуми

Изхвърлянето на излезли от употреба гуми на неразрешени места е забранено, както и тяхното нерегламентирано изгаряне. Глобата за това в София, например, е от 300 до 1000 лева, а при юридически лица или еднолични търговци може да се стигне до имуществена санкция в размер от 1400 до 4000 лв. Ако изключим санкцията, както казахме по-горе, гумата се разлага за до 80 г. Тоест, следите от това, че използвате автомобил, ще останат и за правнуците ви, ако изобщо дотогава е останал живот на планетата.

В сезона на смяна на автомобилните гуми може да предадете безплатно старите такива в автосервизите и пунктовете за смяна на гуми. Търговските обекти, в които се извършва смяна на гуми, са задължени да имат сключен договор с лицензирана фирма, на която да предават събраните от дейността им гуми.

Задължени са и да осигурят възможност за безплатно приемане на гумите от крайните потребители в местата на продажба и смяна на гумите, както да поставят на видно място в търговските обекти табели, които съдържат информация за възможностите и начина за обратно приемане на използвани гуми в търговския обект.

Бихте могли да сътворите от старите гуми и красиви декорации, за които интернет изобилства от идеи.

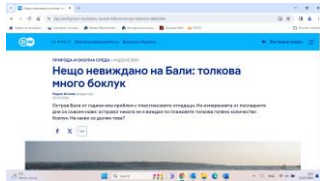
Бъдете упорити в опитите си да изхвърлите непотребните за вас неща на правилното място, за да бъде надлежно и безопасно унищожено или превърнато в ново. Всеки път, когато не го правите, допринасяте за унищожаването на все повече и повече живи организми. И, освен ако не намерите средство за лечение на рак, в повечето случаи цялото това цапане остава неоправдано в рамките на един човешки живот.

[Източник: DW](#)

Заглавие: Нещо невиждано на Бали: толкова много боклук

Остров Бали от години има проблем с пластмасовите отпадъци. Но измеренията от последните дни са съвсем нови: островът никога не е виждал по плажовете толкова голямо количество боклук. На какво се дължи това?

Линк: <https://www.dw.com/bg/neso-nevizardano-na-bali-tolkova-mnogo-bokluk/a-68652645>

Текст: Бали страда от години заради огромния проблем с боклука по плажовете. Но това, което се случва през последните дни, е невиджано до този момент: от няколко дни насам плажове и речни брегове биват заливани от огромно количество боклук, който излиза от океана и реките.

Особено тежко засегнати са плажовете Кедонганан и Джимбаран, които се намират в областта около Кута, популярна сред сърфистите, пише вестник Bali Sun. Местността Пекату също страда силно от боклука - там се намира и известният плаж Dreamland Beach.

Причината за това огромно количество боклук, застигащо плажовете и речните белегове, са силните западни ветрове. Те редовно изваждат на сушата толкова много боклук, че цели плажове биват покрити от най-различни отпадъци.

Службата по събиране на отпадъците работи безспирно, но все още не е успяла да извози всичкия боклук. В акцията по почистването се включват и туристи. Други, които са мечтали да прекарат отпуска на някой плаж като от пощенска картичка, са разочаровани.

По данни на ООН Индонезия е вторият в света най-голям замърсител с пластмасови отпадъци след Китай. "Страната произвежда годишно 3,2 милиона неконтролирани пластмасови отпадъци. Около 1,29 милиона от тях попадат в морето", се твърдеше още през 2020 година в доклад на ООН. Със своите над 274 милиона жители Индонезия се нарежда на четвърто място сред страните с най-многобройно население в света.

Източник: [Petel.bg](https://petel.bg)

Заглавие: Във Варна събират опасни отпадъци през новата седмица

Линк: https://petel.bg/Vav-Varna-sabirat-opasni-otpadatsi-prez-novata-sedmitsa_518141#google_vignette

Текст: Община Варна организира кампания за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата следващата седмица. Акцията ще се проведе във всички райони на града и ще продължи от 27 до 30 март. Мобилните събирателни пунктове ще бъдат разположени, както следва:

27.03.2024 г. (сряда) , от 09:00 до 12:45 ч. - Район "Приморски", пазар "Чаталджа", паркинга на ул. "Цар Асен";

27.03.2024 г. (сряда), от 13:45 до 17:30 ч., Район "Приморски", кв. "Виница";

28.03.2024 г. (четвъртък), от 09:00 до 12:45 ч., Район "Аспарухово", пазара на ул. "Моряшка";

28.03.2024 г. (четвъртък), от 13:45 до 17:30 ч., Район "Одесос", площад "Лаврентий" и ул. "Коста Тюлев";

29.03.2024 г. (петък), от 09:00 до 12:45 ч., Район "Младост", паркинга до газостанцията на ул. "Вяра" срещу бл.138;

29.03.2024 г. (петък), от 13:45 до 17:30 ч., Район "Владислав Варненчик", паркинга до "Супермаркет 5", срещу бл.302;

30.03.2024 г. (събота), от 09:00 до 16:30 ч., сградата на Община Варна, до бариерата в близост до бул. "Осми Приморски полк".

В посочения график гражданите могат да предават безвъзмездно следните видове отпадъци:

- Лакове и бояджийски материали (бои, лакове, политури, разтворители, лепила, разреждатели);

- домакински препарати и химикали (почистващи препарати, дезинфектанти, белина, препарати за растителна защита и борба с вредители, киселини, основи, реактиви);

- мастила и замърсени опаковки;

- фармацевтични продукти (лекарства с изтекъл срок на годност);

- отпадъци, съдържащи живак (живачни термометри, луминесцентни тръби и др. подобни).

Кампанията е в изпълнение на ангажимента на Община Варна по Закона за управление на отпадъците, уточняват от Дирекция "Екология и опазване на околната среда".